

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

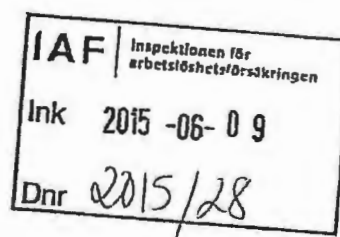
Mål nr
2662-14

meddelad i Stockholm den 8 juni 2015

KLAGANDE

[REDACTED]

Ombud: Chefsjuristen [REDACTED]
Ledarna
Box 12069
102 22 Stockholm

MOTPART

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 20 februari 2014 i mål nr 3852-13,
se bilaga

SAKEN

Uteslutning ur arbetslöshetskassa

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet samt upphäver
kammarrättens dom och fastställer det slut förvaltningsrättens dom innehåller.

Dok.Id 159766

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaförvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Styrelsen för Ledarnas arbetslöshetskassa beslutade, såvitt nu är av intresse, att utesluta [REDACTED] som medlem i kassan från och med den 13 december 2012. Som skäl angavs att han genom att deklarerat sig som arbetslös, trots att han vissa dagar haft sjukpenning, hade lämnat oriktiga uppgifter på kassakort som var av betydelse för hans ersättningsrätt. Det hade inte framkommit några särskilda skäl att i stället för uteslutning fränkänna honom rätt till ersättning. Beslutet omprövades utan ändring.

Förvaltningsrätten i Stockholm biföll [REDACTED] överklagande. Under målets handläggning framkom att den sjukpenning som [REDACTED] beviljats var förebyggande sjukpenning för eftervård. Vidare framkom att han varken ansökt om eller uppburit sådan sjukpenning när han lämnade uppgifterna på kassakort samt att han uppburit dubbel ersättning under två dagar, den 13 januari och 3 februari 2012. Förvaltningsrätten fann att uppgifterna [REDACTED] lämnat varit vilseledande men mot bakgrund av kassakortens otydliga utformning kunde han inte anses ha agerat medvetet eller av grov vårdslöshet när han lämnade uppgifterna.

Arbetslöshetskassan överklagade förvaltningsrättens dom till Kammarrätten i Stockholm som biföll överklagandet genom det nu överklagade avgörandet. Kammarrätten bedömde att [REDACTED] arbetsförmåga enligt socialförsäkringsbalkens regler om förebyggande sjukpenning hade varit helt nedsatt under de dagar han deltagit i eftervård och att han vid tidpunkten för insändandet av kassakorten måste ha varit medveten om att han varit berättigad till sjukpenning. Även om han vid dessa tidpunkter ännu inte hade ansökt om sjukpenningen kunde det hållas för visst att någon arbetslöshetsersättning inte hade betalats ut om arbetslöshetskassan haft kännedom om hans rätt till sjukpenning. [REDACTED] bedömdes av grov oaktsamhet ha lämnat oriktiga uppgifter av betydelse för hans rätt till ersättning. Det fanns inte särskilda skäl att i stället för uteslutning fränkänna honom rätt till ersättning.

YRKANDEN M.M.

[REDACTED] yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva kammarrättens dom och anför bl.a. följande. Han var arbetsför under de dagar han deltog i eftervård och oförhindrad att åta sig arbete. Beslutet om förebyggande sjukpenning medförde inte någon ovillkorlig rätt till ersättning. Försäkran för sådan sjukpenning lämnas i efterhand. Han hade inte ansökt om eller uppburit någon sjukpenning vid tidpunkterna när han fyllde i kassakorten utan ansökan gjordes senare. Enligt definitionen av förebyggande sjukpenning var hans arbetsförmåga inte heller nedsatt vid dessa tidpunkter. Det finns i vart fall särskilda skäl mot uteslutning då kassakorten är otydligt utformade och det endast var för två dagar han uppbar såväl arbetslöshetsersättning och sjukpenning. Uteslutning vore en oproportionerlig påföljd i förhållande till de fel han skulle kunna lastas för.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Det ifrågasätts inte att [REDACTED] varit fullt arbetsför de dagar han deltog i eftervård. Han måste dock ha varit införstådd med att han inte stod till arbetsmarknadens förfogande under de aktuella dagarna och att det var detta den förebyggande sjukpenningen skulle kompensera. Att han vid ett eventuellt erbjudande om arbete kunde ha valt att avstå från behandlingen påverkar inte denna bedömning. Han borde rimligen i vart fall ha markerat förhinder på kassakorten under de dagar han genomgick behandling. [REDACTED] måste anses ha varit grovt vårdslös och några särskilda skäl som talar emot att utesluta honom har inte framkommit.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Enligt 27 kap. 6 § första stycket socialförsäkringsbalken gäller att en försäkrad har rätt till sjukpenning när han eller hon genomgår en medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom, förkorta

sjukdomstiden, eller helt eller delvis förebygga eller häva nedsättning av arbetsförmågan.

Om sjukpenning lämnas enligt 27 kap. 6 § ska, enligt 7 §, arbetsförmågan anses nedsatt i den utsträckning som den försäkrade på grund av behandlingen eller rehabiliteringen är förhindrad att förvärvsarbeta.

Enligt 9 § första stycket lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF, i lydelse före den 1 september 2013 gäller bl.a. att rätt till ersättning har sökande som är arbetsföra och oförhindrade att åta sig arbete för en arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan och som är beredda att anta erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken de inte anmält hinder som kan godtas av arbetslöshetskassan.

Enligt 37 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor första stycket 2, i lydelse före den 1 september 2013 gäller att arbetslöshetskassans styrelse ska, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta medlem som medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift om något förhållande av betydelse för hans eller hennes rätt till medlemskap eller ersättning.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

För att arbetslöshetskassan ska ha haft grund för att utesluta [redacted] som medlem krävs att han, när han gav in kassakorten, lämnat oriktiga uppgifter av betydelse för rätten till ersättning.

Av reglerna i socialförsäkringsbalken om förebyggande sjukpenning framgår att rätten till sådan sjukpenning inte förutsätter att den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt, men att den "ska anses nedsatt" i den utsträckning som en förebyggande behandling hindrat den försäkrade att förvärvsarbeta. I målet i Högsta förvaltningsdomstolen har [redacted] uppgift om att han varit fullt arbetsför inte satts i fråga. IAF har däremot gjort gällande att det förhållandet att han deltagit i behandlingen utgjort hinder för honom att söka eller att ta ett arbete

DOM

5

Mål nr
2662-14

under de aktuella dagarna och att han därför rimligen borde ha markerat förhinder på kassakorten under de dagar han genomgick behandling.

Av ett intyg från behandlingsanordnaren, som getts in till kammarrätten, framgår att behandlingen vid behov kan förläggas till tid då den enskilde inte arbetar och även genomföras med hjälp av internet. [REDACTED] hade kunnat genomföra behandlingen och samtidigt ta anställning med full arbetstid utan att behöva vara ledig för återbesök.

Mot denna bakgrund finner Högsta förvaltningsdomstolen att de uppgifter [REDACTED] lämnade på kassakorten när han ansökte om arbetslöshetsersättning inte var oriktiga. Det har alltså inte funnits någon grund för beslutet att utesluta honom från medlemskap i arbetslöshetskassan. Överklagandet ska således bifallas samt kammarrättens dom upphävas och det slut fastställas som förvaltningsrättens dom innehåller.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

I avgörandet har deltagit justitieråden [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED].

Målet har föredragits av justitiesekreteraren [REDACTED].

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM
Avdelning 5

DOM
2014-02-20
Meddelad i Stockholm

Sida 1 (5)
Mål nr 3852-13

KLAGANDE
Ledarnas arbetslöshetskassa
Box 12110
102 23 Stockholm

MOTPART

Ombud:
Chefsjurist
Ledarna
Box 12069
102 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 4 juni 2013 i mål nr 8127-13,
se bilaga A

SAKEN
Uteslutning ur arbetslöshetskassa

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och fastställer, med upphävande av
förvaltningsrättens dom, Ledarnas arbetslöshetskassas beslut den
13 december 2012 att utesluta som medlem.

Dok.Id 298909

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2302	Birger Järls Torg 5	08-561 690 00	08-14 98 89	måndag – fredag
103 17 Stockholm		E-post: kammarrattenistockholm@dom.se		08:00-16:00
		www.kammarrattenistockholm.domstol.se		

YRKANDEN M.M.

Ledarnas arbetslöshetskassa yrkar att kammarrätten ska ändra förvaltningsrättens dom och fastställa kassans beslut att utesluta [REDACTED] ur arbetslöshetskassan från och med den 13 december 2012. Kassan anför i huvudsak följande. Då [REDACTED] i beslut från Försäkringskassan tillerkänts förebyggande sjukpenning för förutbestämda fastställda datum har han inte stått till arbetsmarknadens förfogande på ett sådant sätt som föreskrivs i lagen om arbetslöshetsförsäkring. På kassakorten anges att en sökande ska redovisa de dagar då denne varit sjuk (med eller utan sjukpenning). Det står inte uttryckligen att en sökande som uppbär förebyggande sjukpenning ska deklarerat sjuk på kassakorten, men begreppet sjukpenning torde inbegripa alla typer av sjukpenning. Om [REDACTED] var osäker på hur kassakorten skulle redovisas borde han ha kontaktat kassan för att få vägledning i frågan. Genom att vid upprepade tillfällen deklarerat arbetslös i stället för sjuk på kassakorten under dagar då han har haft rätt till förebyggande sjukpenning har [REDACTED] åtminstone av grov vårdslöshet lämnat oriktiga uppgifter som haft betydelse för hans ersättningsrätt. Han har även genom att underteckna kassakorten lämnat oriktiga uppgifter eftersom han genom sin försäkran på kassakorten intygar att han inte fått någon annan form av ersättning som en arbetslöshetskassa inte informerats om och godkänt. Kassan upptäckte vid en rutinmässig kontroll att [REDACTED] uppburit både arbetslöshetsersättning och sjukpenning under vissa dagar. Först efter det att kassans utbetalning av ersättning skett och kassan påtalat för [REDACTED] att kassakorten varit felaktiga, ändrade [REDACTED] sina kassakort. Det kan därför inte vara fråga om någon självrättelse.

[REDACTED] bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Som en följd av en tidigare genomgången behandling har han under del av dag deltagit i eftervård. Vid eftervårdstillfällena har han deklarerat arbetslös på kassakorten. Eftervården har inte inneburit att han varit förhindrad att arbeta. Han har således varit arbetsför och

oförhindrad att åta sig arbete åtminstone tre timmar de aktuella dagarna. Av kassakorten framgår under rubriken sjukdom och ersättningar från Försäkringskassan endast att sökanden ska ange om denne varit sjuk (med eller utan sjukpenning/sjuklön). Han var inte sjuk de dagar då han deltog i eftervården. Vid den tidpunkt då han deklarerade arbetslös på kassakorten hade han inte heller ansökt om eller uppburit sjukpenning. Han har alltså lämnat korrekta och fullständiga uppgifter utifrån vad som efterfrågats på kassakorten. Efter det att han lämnat in den första försäkran om sjukpenning sedan han blivit arbetslös beslutade Försäkringskassan att han hade rätt till sjukpenning för två av de dagar som han deklarerat sig som arbetslös på kassakorten. När arbetslöshetskassan senare uppmärksammade honom på att han fått både förebyggande sjukpenning och arbetslöshetsersättning för samma dagar korrigerade han omgående de kassakort som legat till grund för den felaktiga utbetalningen och återbetalade ersättningen till arbetslöshetskassan. Han tog också initiativ till att ändra senare ifyllda kassakort. Först därefter (i december 2012) lämnade han in försäkran om sjukpenning till Försäkringskassan för dessa senare dagar. Han har bara fått felaktig ersättning för två dagar och bestrider därför att han vid upprepade tillfällen deklarerat oriktig eller vilseledande uppgift. Med hänsyn till att han endast fått felaktig ersättning för två dagar, till kassakortens oklara formulering och till hans omedelbara rättelse kan hans agerande inte anses grovt vårdslöst.

Det finns i vart fall särskilda skäl mot att utesluta honom. Han har oavsiktligt lämnat uppgifter som arbetslöshetskassan betraktat som fel, men som lämnats i enlighet med informationen på kassakorten. Detta utgör ett ursäktligt misstag. En uteslutning är en oproportionerlig påföljd i förhållande till de fel som han skulle kunna lastas för.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

För att en sökande ska ha rätt till arbetslöshetsersättning krävs enligt 9 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring bl.a. att sökanden är arbetsför och oförhindrad att åta sig arbete för en arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje dag och i genomsnitt 17 timmar i veckan.

Enligt 37 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor ska en medlem i en arbetslöshetskassa som medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter om förhållanden av betydelse för hans eller hennes rätt till ersättning, uteslutas som medlem om inte särskilda skäl talar mot det.

I 27 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, SFB, återfinns bestämmelser sjukpenning i förebyggande syfte. Av 6 § framgår att en försäkrad i vissa angivna fall har rätt till sjukpenning när han eller hon genomgår en medicinsk behandling eller rehabilitering. Om sjukpenning lämnas enligt 6 § ska enligt 7 § arbetsförmågan anses nedsatt i den utsträckning som den försäkrade på grund av behandlingen eller rehabiliteringen är förhindrad att förvärvsarbeta.

Försäkringskassan beslutade i december 2010 att [redacted] hade rätt till hel förebyggande sjukpenning för eftervård en gång i månaden från den 7 januari 2011 till och med den 7 december 2012. Eftervården påbörjades när [redacted] fortfarande hade en anställning och fortsatte efter det att han blivit arbetslös den 1 december 2011.

Enligt kammarrättens mening måste [redacted] arbetsförmåga i enlighet med 27 kap. 6 och 7 §§ SFB anses ha varit helt nedsatt de dagar då han deltog i eftervård. Han har därför inte varit arbetsför under de aktuella dagarna. Frågan är då om han av grov oaktsamhet lämnat oriktig uppgift om förhållanden av betydelse för hans rätt till ersättning.

I målet är ostridigt att [redacted] deklarerat sig som arbetslös på kassakorten de dagar då han deltagit i eftervård. [redacted] måste vid tidpunkten för insändandet av kassakorten ha varit medveten om att han för aktuella dagar varit berättigad till förebyggande sjukpenning för eftervård. För två dagar; en i januari och en i februari 2012 har han utkvitterat såväl arbetslöshetsersättning som sjukpenning. Trots det har han

under flera månader fortsatt att deklarerat sig som arbetslös på kassakorten för de efterföljande dagar då han deltagit i eftervård. Även om han vid tidpunkterna för insändandet av kassakort för dessa senare dagar ännu inte begärt någon ersättning från Försäkringskassan kan det hållas för visst att arbetslöshetskassan inte skulle betalat ut någon ersättning om den känt till [redacted] rätt till sjukpenning. Först då arbetslöshetskassan i november 2012 uppmärksammade [redacted] på att dubbel ersättning utgått ändrade han sina senare insända kassakort. Mot denna bakgrund anser kammarrätten vid en samlad bedömning att [redacted] av grov oaktsamhet har lämnat oriktiga uppgifter av betydelse för hans rätt till ersättning. Det finns således grund för att utesluta [redacted] ur arbetslöshetskassan.

[redacted] har anfört att det finns särskilda skäl mot att utesluta honom. Som särskilda skäl har i praxis bl.a. angivits det förhållandet att en medlem på eget initiativ gjort en rättelse av en oriktig uppgift (jfr HFD 2011 ref. 57). [redacted] har rättat de felaktiga uppgifterna först sedan arbetslöshetskassan påtalat felaktigheten, varför det inte kan anses vara fråga om självrättelse. Inte heller i övrigt har särskilda skäl mot uteslutning framkommit. Överklagandet ska således bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

[redacted]
kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd

[redacted]
assessor
referent

[redacted]
Föredragande

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Skatteavdelningen
Enhet 2

DOM
2013-06-04
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
8127-13

Sida 1 (7)

Ombud: Chefsjurist [redacted]
Ledarna
S:t Eriksgatan 26
102 22 Stockholm

MOTPART
Ledarnas arbetslöshetskassa
Box 12110
102 23 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT
Ledarnas arbetslöshetskassas beslut 2013-02-06, se bilaga 1

SAKEN
Uteslutning ur arbetslöshetskassa

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet och upphäver det överklagade beslutet.

Dok.Id 357261

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN M.M.

Ledarnas arbetslöshetskassa (arbetslöshetskassan) beslutade den 6 februari 2013 att vidhålla sitt tidigare beslut om att, så vitt nu är av intresse, utesluta [REDACTED] ur arbetslöshetskassan från och med den 13 december 2012. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

[REDACTED] yrkar att förvaltningsrätten ska undanröja arbetslöshetskassans omprövningsbeslut om uteslutning. Till stöd för sin talan anför han i huvudsak följande. Han har inte varit grovt vårdslös när han lämnat uppgift av betydelse för hans rätt till ersättning. Det föreligger i vart fall särskilda skäl mot att utesluta honom. Under sin anställning genomgick han en behandling. Efter behandlingen har han under två år, den första fredagen i varje månad, deltagit i eftervård. Denna dag har han haft rätt till förebyggande sjukpenning. Han har sedan eftervården inleddes, för att minska Försäkringskassans administrativa börda, ansökt om förebyggande sjukpenning efter flera behandlingstillfällen, istället för efter varje tillfälle. När [REDACTED] den 1 december 2011 blev arbetslös fortsatte eftervården en dag i månaden. Den 8 november 2012 lämnade arbetslöshetskassan en skriftlig förklaring angående återbetalningsskyldighet till [REDACTED]. Av förklaringen framgick att arbetslöshetskassan fått uppgift från Försäkringskassan om att [REDACTED] fått förebyggande sjukpenning utbetald för den 2 december 2011, den 13 januari 2012 samt den 3 februari 2012. Med anledning härav kunde arbetslöshetskassan felaktigt ha betalat arbetslöshetsersättning för den 13 januari och den 3 februari 2012. Av de kassakort som arbetslöshetskassan använder sig av framgår att den som varit arbetslös ska kryssa i rutorna i kolumnen med rubriken Arbetslös. Under rubriken sjukdom och ersättningar från Försäkringskassan framgår följande.

Redovisa de dagar då du varit sjuk (med eller utan sjukpenning/sjuklön), haft föräldrapenning (även garantidagar och tillfällig föräldrapenning), havandeskapspenning, närstående penning eller smittbärarpenning.

██████████ har betraktat sig som arbetslös även under de dagar han deltagit i eftervården. När han kryssade i kassakortet har alternativet arbetslös framstått som det korrekta valet. ██████████ har inte varit sjuk de dagar han deltagit i eftervården. ██████████ har varit arbetsför och oförhindrad att ta arbete under de aktuella dagarna. När ██████████ genom den skriftliga förklaringen blev varse att han ansågs felaktigt ha tagit emot arbetslöshetsersättning för december 2011, januari 2012 och februari 2012 tog han på eget initiativ kontakt med arbetslöshetskassan och anmälde att han även under mars-oktober 2012 deltagit i eftervård en gång i månaden – med undantag för juli – och att han därmed avsåg att återbetala arbetslöshetsersättning även för dessa dagar. Han skickade därför in nya kassakort som angav att han varit sjuk istället för arbetslös under de dagar han deltagit i eftervården. Först efter det att han skickat in de nya kassakorten till arbetslöshetskassan och anmält återbetalning ansökte han om förebyggande sjukpenning för eftervård under perioden mars-december 2012. ██████████ har således endast för två dagar tagit emot arbetslöshetsersättning för samma tid som förebyggande sjukpenning betalats ut. Den 13 december 2012 beslutade arbetslöshetskassan att utesluta ██████████ från och med den dagen. Av arbetslöshetskassans motivering framgår att ██████████ genom att underlåta att redovisa sjukpenningen på kassakorten medverkat till att felaktig arbetslöshetsersättning utbetalats för tre dagar. De aktuella kassakorten innehåller följande alternativ: arbete, sjuk/föräldrapenning, förhindrad, semester och arbetslös. ██████████ var inte sjuk de dagar han deltog i eftervården. ██████████ hade vid tillfället för ifyllandet av kassakorten inte heller ansökt om eller tagit emot förebyggande sjukpenning för de aktuella

dagarna. [REDACTED] har den 23 november 2012 informerats om att arbetslöshetsersättning betalats ut felaktigt för perioden 2 december 2011 till och med den 7 oktober 2012. Med hänsyn till kassakortens oklara formulering och [REDACTED] omedelbara rättelse i anslutning till att han uppmärksammades på att han uppburit både arbetslöshetsersättning och förebyggande sjukpenning för två dagar kan han inte anses ha agerat grovt vårdslöst. Uteslutning och polisanmälan är sanktioner som inte står i proportion till det felaktiga agerandet. Det föreligger i vart fall särskilda skäl mot att utesluta [REDACTED] ur arbetslöshetskassan.

Arbetslöshetskassan bestrider bifall till överklagandet.

Förvaltningsrätten har den 30 maj 2013 hållit muntlig förhandling i målet.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 9 § 1 lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring är ett krav, för att vara berättigad till arbetslöshetsersättning, att sökanden är arbetsför. Enligt 37 § 2 LAK ska arbetslöshetskassans styrelse, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift om något förhållande av betydelse för hans eller hennes rätt till medlemskap eller ersättning. Om det finns särskilda skäl ska styrelsen, i stället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i ALF.

Eftersom en av förutsättningarna för att arbetslöshetsersättning ska utbetalas är att den sökande är arbetsför, rör en uppgift om att den enskilde uppbur förebyggande sjukpenning ett förhållande av betydelse för dennes rätt till ersättning. Av utredningen i målet framgår att [REDACTED] genom ett beslut från Försäkringskassan den 8 oktober 2010 beviljats

förebyggande sjukpenning från januari 2011 till och med juli 2012. Detta har han inte upplyst arbetslöshetskassan om, vare sig i de inlämnade kassakorten eller på annat sätt. [REDACTED] har anfört att det, vid en del av kassakorten, stått "sjuk/föräldrapenning" och inte "sjukpenning/föräldrapenning" och att han därmed inte har lämnat en oriktig eller vilseledande uppgift. Förvaltningsrätten konstaterar, oaktat detta, att den enskilde när denne undertecknar kassakorten försäkrar sig inte ha fått någon annan form av ersättning som arbetslöshetskassan inte informerats om och godkänt. Eftersom [REDACTED] på de i målen aktuella kassakorten inte angett annat än att han varit arbetslös, trots att han uppburit sjukpenning, har han således lämnat en uppgift som i vart fall varit vilseledande och rört hans rätt till ersättning.

Frågan är därefter om [REDACTED] förfarit medvetet eller grovt vårdslöst. Förvaltningsrätten erinrar inledningsvis om att det är lämnandet av uppgiften som ska ha varit medvetet eller grovt vårdslöst. Vad [REDACTED] gjort därefter saknar betydelse för den bedömningen. Mot bakgrund av att kassakorten är otydligt utformade för det fallet att den enskilde uppbur förebyggande sjukpenning, och därigenom inte behöver vara sjuk i traditionell mening vid den tidpunkt som anges i de inlämnade kassakorten, anser förvaltningsrätten att [REDACTED] inte kan anses ha agerat medvetet eller grovt vårdslöst vid lämnandet av de vilseledande uppgifterna. Därmed föreligger inte grund för att utesluta honom ur arbetslöshetskassan. Överklagandet ska mot den bakgrunden bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV3104/1A).

[REDACTED]
Rådman

Nämndemännen [REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien [REDACTED] har föredragit målet.

Skiljaktig mening

Ordföranden rådmannen [REDACTED] anför följande skiljaktiga mening.

I likhet med majoriteten anser jag att [REDACTED] lämnat en vilseledande uppgift om ett förhållande som rör hans rätt till arbetslöshetsersättning. I frågan om han ska ha anses gjort detta medvetet eller grovt vårdslöst gör jag följande bedömning. Av utredningen i målet framgår att [REDACTED] genom ett beslut från Försäkringskassan den 8 oktober 2010 beviljats förebyggande sjukpenning från januari 2011 till och med juli 2012. [REDACTED] har alltså haft kännedom om sin rätt till förebyggande sjukpenning över ett år innan det att han lämnade de vilseledande uppgifterna varom fråga är i detta mål. [REDACTED] har vidare vid upprepade tillfällen lämnat sådana felaktiga uppgifter. Vid en samlad bedömning anser jag därför, även med beaktande av kassakortens utformning, att han lämnat vilseledande uppgifter av grov vårdslöshet. I det sammanhanget saknar det betydelse att [REDACTED]

██████████ därefter korrigerat sina uppgifter efter att arbetslöshetskassan påpekat att dessa varit felaktiga. Det föreligger därför, enligt min mening, grund för att utesluta honom ur arbetslöshetskassan.

Frågan är därefter om det finns särskilda skäl för att istället för att utesluta ██████████, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i ALF. Det framgår inte av 37 § ALF vad som ska anses utgöra sådana särskilda skäl som krävs för att arbetslöshetskassan ska kunna underlåta att utesluta en medlem och det ges inte heller någon vägledning i förarbetena till lagen. Högsta förvaltningsdomstolen har i ett avgörande, HFD 2011 ref. 57, anfört att den omständigheten att en medlem själv rättar en oriktig uppgift kan utgöra särskilda skäl. I målet har dock ██████████, först efter att arbetslöshetskassan påpekat felaktigheter för honom, rättat sina uppgifter. Mot bakgrund av detta, och utredningen i målet i övrigt, anser jag att det inte framkommit särskilda skäl mot att utesluta ██████████ ur arbetslöshetskassan. Enligt min mening har arbetslöshetskassan därför haft fog för sitt beslut, och ██████████ överklagande ska avslås.

Omprövning av beslut om uteslutning och polisanmälan
Ärende nr. 380623

Beslut

Styrelsen för Ledarnas arbetslöshetskassa beslutade vid sitt sammanträde den 29 januari 2012 att vidhålla sitt tidigare beslut att enligt 37 § lag (1997:239) om arbetslöshetskassor, LAK, utesluta dig ur arbetslöshetskassan från och med den 13 december 2012. Styrelsen beslutade också att vidhålla beslutet om att polisanmälan enligt 2 och 6 §§ bidragsbrottslagen (2007:612) ska göras.

Föredragande vid arbetslöshetskassans styrelsemöte har varit [REDACTED].

Motivering

Det tidigare beslutet

Styrelsen för Ledarnas arbetslöshetskassa beslutade vid sitt sammanträde den 23 december 2012 att utesluta dig ur arbetslöshetskassan från och med den dagen. Anledningen till uteslutningen var att styrelsen ansåg att du varit i vart fall grovt vårdslös när du inte deklarerat din sjukpenning på kassakorten och att detta hade påverkat din ersättningsrätt.

Du har den 17 januari 2013 begärt omprövning av uteslutningsbeslutet, som därför ska omprövas av styrelsen enligt 111 § lag (1997:239) LAK.

Din begäran om omprövning

Du har yrkat att du inte ska uteslutas ur arbetslöshetskassan och att ingen polisanmälan ska göras. Till stöd för detta har du anfört i huvudsak följande.

Du är djupt chockad och förvånad över styrelsens beslut att utesluta och polisanmäla dig. Du vill lova och försäkra att du inte har gjort detta fel medvetet, varken för att dölja något eller försöka lura till dig ersättning. Du har hela tiden försökt fylla i kassakorten rätt. Du anser dig ha handlat i god tro och anser dig vara hederlig och ärlig och försöker alltid göra rätt för dig. Aldrig tidigare har du blivit anmäld till polisen och du tar detta mycket hårt och mår mycket dåligt av det. I ca 25 år har du varit medlem i Ledarnas a-kassa, har alltid skött dina åtaganden och det är första gången av nästan 40 års förvärvsarbete, som du är arbetslös och du har ingen tidigare vana eller erfarenhet av dessa regler och rutiner. När a-kassan uppmärksammade dig på att du fyllt i kassakorten fel, svarade du genast för att snabbt kunna rätta till misstaget. Efter att ha fått nya kassakort och information från a-kassan, fyllde du i dem korrekt. Den av misstag felaktigt utbetalda ersättningen betalades tillbaka av dig.

Hösten 2010 genomgick du en behandling och där ingick eftervård och rehabilitering i 2 år, med återbesök en dag i månaden med undantag av juli månad, alltså 22 gånger sammanlagt. Detta sköttes av arbetsgivaren per automatik, så att det blev rätt gentemot Försäkringskassan. När du

från december 2011 blev arbetslös, skulle du ha skött detta själv, vilket du inte förstod att du skulle göra. Därför blev det ett beklagligt fel och du vill bestämt bestrida styrelsens bedömning, att du har gjort dig skyldig till att medvetet eller av grov vårdslöshet lämnat oriktiga uppgifter och ber att styrelsen omprövar beslut om uteslutning och polisanmälan. Du har gjort ett mänskligt fel och har rättat till det så fort du blev medveten om det och det är inte fråga om någon omedveten oaktsamhet.

Skälen för arbetslöshetskassans beslut

Enligt 37 § LAK ska en arbetslöshetskassas styrelse, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som medvetet eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig eller vilseledande uppgift om något förhållande av betydelse för rätten till medlemskap eller ersättning. Om det finns särskilda skäl skall styrelsen, istället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätt till ersättning enligt bestämmelserna i lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Som nämnts i det omprövade beslutet, ska de påföljder som föreskrivs i lagen ses mot bakgrund av att arbetslöshetsersättning, utan någon egentlig förhandskontroll, betalas ut på basis av ett kassakort, där du själv redogjort för din arbetslöshet m.m. I ett sådant system, som bygger på förtroende mellan den sökande och arbetslöshetskassan, är det viktigt att respekten för betydelsen av självdeklarationen upprätthålls och att kravet sätts högt på att den sökande även i övrigt ska lämna korrekta och fullständiga uppgifter om förhållanden som har betydelse för ersättningen.

Styrelsen gjorde vid sitt sammanträde den 29 januari 2013 samma bedömning som tidigare, om att du har varit i vart fall grovt vårdslös när du inte deklarerat arbetslös istället för sjukpenning på kassakorten och att detta påverkat din rätt till ersättning på så sätt att ersättning betalats ut med ett för högt belopp. Vad du här anfört i omprövningsärendet medförde inte att styrelse ansåg att en annan bedömningen skulle göras. Styrelsen fann inte heller att det i övrigt framkommit skäl för att göra en annan bedömning. Därför beslutade styrelsen för Ledamas arbetslöshetskassa att vidhålla sitt tidigare beslut om att utesluta dig från och med den 13 december 2012.

Styrelsen fann inte heller att det framkommit särskilda skäl, att istället för att utesluta dig, fränkänna dig rätt till ersättning.

Styrelsen vidhöll vid sammanträdet också beslutet om att du enligt 2 och 6 §§ bidragsbrottslagen ska polisanmälas.

Styrelsen har även prövat ärendet enligt 113 § LAK men inte funnit skäl att ändra det tidigare beslutet.

Tillämpliga regler

Omprövning och ändring

Enligt 111 § LAK ska beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden som sägs i 95 § LAK omprövas av kassan, om det begärs av den enskilde som beslutet angår. Detta gäller inte, om arbetslöshetskassan redan har ändrat beslutet med stöd av 113 § LAK.

Enligt 113 § LAK framgår att en arbetslöshetskassa utan begäran ska ändra sitt beslut i ärenden som sägs i 95 § och som inte har överprövats av en högre instans, om

1. beslutet på grund av skrivfel, räknepel eller något annat sådant förbiseende innehåller en uppenbar oriktighet,
2. beslutet har blivit oriktigt på grund av att det har fattats på uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag, eller,
3. beslutet har blivit oriktigt på grund av en uppenbart felaktig rättstillämpning eller någon annan liknande orsak.

En ändring enligt första stycket behöver inte göras, om oriktigheten är av ringa betydelse.

Uteslutning

Enligt 37 § LAK ska en arbetslöshetskassas styrelse, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som medvetet eller av grov vårdslöshet lämnat oriktig eller vilseledande uppgift om något förhållande av betydelse för rätten till medlemskap eller ersättning. Om det finns särskilda skäl skall styrelsen, istället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätt till ersättning enligt bestämmelserna i lag (1997:238) arbetslöshetsförsäkring, ALF.

Polisanmälan

Utredningen av ett ärende om återbetalning av felaktigt erhållen ersättning skall, förutom en bedömning av om anledning föreligger för att vidta sanktioner i form av uteslutning enligt 37 LAK eller fränkännande enligt 66 § ALF, även innefatta en bedömning av om det kan antas att brott enligt bidragsbrottslagen (2007:612) har begåtts.

Bidragsbrottslagen trädde i kraft den 1 augusti 2007. Gärningar som har begåtts före ikraftträdandet bedöms enligt brottsbalkens bedrägeribestämmelser. Bidragsbrottslagen är speciellt inriktad mot dem som gör sig skyldiga till brott i samband med ansökningar och utbetalningar av ekonomiska förmåner.

Lagen tillämpas enligt 1 § på bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personliga ändamål (ekonomiska förmåner) som beslutas av Försäkringskassan, Premiepensionsmyndigheten, CSN, Migrationsverket, länsarbetsnämnderna (fr.o.m. den 1 januari 2008 av Arbetsförmedlingen), kommunerna eller arbetslöshetskassorna.

Överklagandehänvisning

Om du tycker att beslutet är fel kan du överklaga det till Förvaltningsrätten i Stockholm. Skrivelsen ska vara undertecknad och ställd till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skickas till Ledarnas arbetslöshetskassa, Box 12 110, 102 23 Stockholm. Din överklagan ska vara oss tillhanda senast inom två månader från det du tog emot beslutet. En för sent inkommen överklagan kan komma att avvisas.

Beslutet om polisanmälan kan inte överklagas.

Information om förenklad delgivning

Ledarnas arbetslöshetskassa tillämpar förenklad delgivning. Det innebär att ett skriftligt beslut skickas från arbetslöshetskassan i ett vanligt brev till den adress som du har lämnat till arbetslöshetskassan. Minst en dag senare får du ett meddelande om att beslutet är skickat till dig. Du får därför två brev från arbetslöshetskassan. Två veckor efter det att meddelandet, brev nummer två, har skickats till dig anses du vara delgiven beslutet. Kom ihåg att det är viktigt att du alltid anmäler rätt adress till arbetslöshetskassan. Arbetslöshetskassan kan i vissa fall komma att använda annan form av delgivning och du kan då behöva skicka tillbaka ett mottagningskvitto.

Information

Din rätt till arbetslöshetsersättning kan prövas på nytt först efter ett år och då måste du ha fått ett nytt medlemskap beviljat. Medlemskap kan beviljas från och med månaden efter styrelsen fattade beslut om uteslutning.

Ledarnas arbetslöshetskassa

[Redacted], enligt uppdrag

Detta beslut har fattats enhälligt av [Redacted]